

Dokument nr. 2

(2000–2001)

Riksrevisjonens melding om virksomheten i 2000

Til Stortinget

Riksrevisjonen legger med dette fram Dokument nr. 2 (2000–2001) Riksrevisjonens melding om virksomheten i 2000.

Formålet med Riksrevisjonens virksomhet er gjennom revisjon og kontroll å bidra til at statens midler og verdier blir brukt og forvaltet på en økonomisk forsvarlig måte og i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger. Regnskapsrevisjonen omfatter statsregnskapet og ca. 600 underliggende regnskaper. Riksrevisjonen kontrollerer også statsrådets forvaltning av statens interesser i selskaper, banker m.v., herunder 26 heleide og 29 deleide aksjeselskaper, seks statsforetak, ni virksomheter organisert ved særlig lov og 26 student-samskipnader. I 2000 er åtte forvaltningsrevisjoner oversendt Stortinget som Dokument nr. 3-saker. Til sammen har det vært arbeidet med 46 forvaltningsrevisjoner på ulike stadier i revisjonsprosessen innenfor de fleste departementenes ansvarsområder.

Riksrevisjonens oppgaver krever en høy grad av revisjons- og kontrollfaglig profesjonalitet. Riksrevisjonen legger derfor betydelig vekt på faglig utvikling, bl. a. ved å delta aktivt i utviklingen av revisjonsfaget internasjonalt. Det arbeides også med å utvikle et IT-basert revisjonsverktøy som vil effektivisere revisjonen, høyne kvaliteten og bidra til en mer ensartet revisjon, samt videreutvikling av revisjonsmetodikken.

Det satses bevisst på å rekruttere medarbeidere med høy faglig kompetanse. Det satses også på ytterligere kompetanseheving på ulike fagområder, ved å gi tilbud om interne og eksterne kurs.

Stortinget vedtok den 14. juni 2000 en midlertidig instruks om offentlighet for Riksrevisjonen, gjeldende fra 1. januar 2001. Offentlig journal legges ut på Riksrevisjonens nettsted. Dette vil trolig bidra til større interesse for Riksrevisjonens arbeid i tiden framover.

Stortinget samtykket den 29. oktober 1998 i at IDI etableres i Norge fra 1. januar 2001, jf. Dokument nr. 3:14 (1997–98) og Innst. S. nr. 8 (1998–99). IDI er samlokalisert med Riksrevisjonen og Riksrevisjonens leder er leder av styret for IDI. I vedlegg 3 til meldingen gis en kort orientering om IDI's virksomhet i 2000.

Riksrevisjonen, 6. april 2001.

For Riksrevisorkollegiet

Bjarne Mørk-Eidem
leder

Innhold

	Side
1 Riksrevisjonens oppgaver	1
2 Utviklingstrekk i forvaltningen – betydning for Revisjonen	2
3 Revisjonsaktiviteter	3
4 Internasjonale aktiviteter	9
5 Organisering, ressursfordeling og personalet	10
6 Administrasjon og interne aktiviteter	13
7 Riksrevisjonens budsjett og regnskap for 2000	14
Vedlegg 1: Organisasjonskart for Riksrevisjonen	15
Vedlegg 2: Revisorer lokalisert utenfor Oslo og stillinger ved utgangen av 2000	16
Vedlegg 3: Intosai Development Initiative – IDI	17

1 Riksrevisjonens oppgaver

Riksrevisjonens oppgaver følger av Grunnloven § 75 k, lov om statens revisionsvesen av 8. februar 1918 og Stortingets instruksjer og vedtak. Den overordnede oppgaven er å føre kontroll med at statens midler brukes og forvaltes på en økonomisk forsvarlig måte og i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger.

Riksrevisjonen har bl.a. som oppgave å:

- revidere statsregnskapet og innstille til Stortinget om desisjon (avgjørelse)
- revidere underordnede forvaltningsorganers regnskaper, statlig forretningsvirksomhet og statlige stiftelser og fond
- føre kontroll med forvaltningen av statens interesser i selskaper mv.
- kontrollere at statlige midler blir brukt og forvaltet slik det er forutsatt i Stortingets vedtak
- informere Stortinget om større prinsipielle saker som Riksrevisjonen har behandlet

I tillegg til revisjons- og kontrolloppgavene gir Riksrevisjonen veiledning til forvaltningen i spørsmål som angår regnskap og økonomi, bl.a. for å medvirke til at regnskapet innrettes på en måte som gir forvaltningen et godt grunnlag for kontroll og styring av virksomheten.

Riksrevisjonen oversender Stortinget følgende dokumenter:

- Dokument nr. 1, antegnelser til statsregnskapet og enkelte andre saker
- Dokument nr. 2, melding om Riksrevisjonens virksomhet
- Dokument nr. 3, resultatet av gjennomførte forvaltningsrevisjoner og selskapskontrollen og enkelte andre saker

2 Utviklingstrekk i forvaltningen – betydning for Revisjonen

Riksrevisjonen må hele tiden være innstilt på omstilling til nye oppgaver og nødvendige organisatoriske justeringer, sett i forhold til de endringer som skjer i forvaltningen. Den planlagte omorganiseringen av sykehusene og spesialisthelsetjenesten kan få betydelige konsekvenser for det kontrollarbeid som utføres av Riksrevisjonen. Det er også flere privatiseringsprosesser underveis. Noen er iverksatt, som for eksempel i Telenor. Det planlegges også en delprivatisering av Statoil i inneværende år.

I de virksomheter Riksrevisjonen reviderer er det i beskjeden utstrekning etablert internrevisjoner, og det er i liten grad etablert nye internrevisjoner i de senere år. I flere virksomheter med internrevisjon brukes det lite ressurser til oppgaven. Internrevisjon er primært et styringsverktøy for ledelsen for å etablere en best mulig internkontroll. Internrevisjonene bruker derfor i hovedsak sine ressurser på operasjonell revisjon og i liten grad finansiell revisjon. Internrevisjonens arbeid vil derfor primært ha betydning for Riksrevisjonens vurdering av internkontrollen i virksomhetene. Det avholdes jevnlig møter med aktuelle internrevisjoner, og Riksrevisjonen har tilgang til internrevisjonenes planer og rapporter slik at dette i størst mulig grad kan tas hensyn til i planleggingen av revisjonsarbeidet. Internrevisjonen har imidlertid hittil hatt begrenset betydning for Riksrevisjonens arbeid, både på grunn av omfang og oppgaver.

Det arbeides med utvikling av et sentralt skateregnskap som skal erstatte de kommunevise regnskapene. Planlagt ferdigstilling er 2004. Riksrevisjonen vil komme tilbake til eventuelle konsekvenser i senere meldinger om virksomheten.

Det ble i 2000 nedsatt en arbeidsgruppe med representanter fra Finansdepartementet og Riksrevisjonen som skulle se nærmere på hva som er et avlagt årsregnskap for en virksomhet med flere regnskapsførere. Arbeidsgruppen har tatt utgangspunkt i at det bør avlegges et samlet årsregnskap for virk-

somheter som mottar et tildelingsbrev, og som har organisert sin økonomifunksjon med flere regnskapsførere. Etter en intern høring i forvaltningen har nå Finansdepartementet besluttet at det skal utarbeides en presisering av funksjonelle krav, slik at virksomheter med flere regnskapsførere skal avlegge et samlet årsregnskap som inneholder både drifts- og balansepostene, og at driftspostene skal være i henhold til tildelt bevilgning i tildelingsbrevet. Finansdepartementet legger til grunn at presiseringen skal ha virkning fra og med 2001.

Riksrevisjonen er godt fornøyd med denne løsningen. Dette innebærer at Riksrevisjonen vil kunne innrette sin finansielle revisjon på en likeartet måte, uavhengig av om en virksomhet bruker flere regnskapsførere. Hittil har det vært et problem at landsdekkende virksomheter har hatt svært ulike regnskapsordninger. Det forutsettes at endringen vil medføre at revisjonen kan effektiviseres i forhold til mange virksomheter.

Riksrevisjonen har de senere år hatt kritiske merknader til økonomiforvaltningen i staten jf. bl.a. brev til Statsministerens kontor og Finansdepartementet omtalt i Dokument nr. 1 (1999–2000). Finansdepartementet har i sin oppfølging satt i gang en rekke tiltak bl.a. på økonomistyringsområdet. Departementet arbeider også med en ny regnskapsveiledning, videreutvikling av økonomiregelverket og med opplæring. Riksrevisjonen har bidratt i dette opplæringsarbeidet.

Som et ledd i satsingen på elektronisk forvaltning, har Arbeids- og administrasjonsdepartementet vedtatt et femårig program for elektronisk handel i det offentlige. E-handel vil by på utfordringer når det gjelder håndtering av innkjøpsfaglige, organisatoriske, juridiske og tekniske forhold i virksomhetene. Overgangen fra papirbaserte dokumenter til digitale former reiser nye utfordringer av revisjons- og kontrollmessig art.

3 Revisjonsaktiviteter

Revisjonsfaglige utviklingsprosjekter m.m.

Riksrevisjonen ser det som nødvendig og hensiktsmessig at det løpende arbeides med den revisjonsfaglige utviklingen. I 2000 har det bl.a. vært arbeidet med følgende faglige utviklingsprosjekter:

Metodeutvikling/Metodeutvalg

Standarder for revisjon i Riksrevisjonen, Generelle retningslinjer og rammevilkår for revisjonsarbeidet, Retningslinjer for regnskapsrevisjonen, Retningslinjer for forvaltningsrevisjonen og Retningslinjer for selskapskontrollen er gjort gjeldende for alt revisjonsarbeid i Riksrevisjonen fra og med 1. januar 1999. Det er nedsatt egne metodeutvalg for de forskjellige revisjonstypene. Disse skal bidra til lik forståelse av retningslinjene, slik at revisjonsarbeidet blir gjennomført på en mest mulig likeartet og effektiv måte. Metodeutvalgene har også det løpende ansvar for å evaluere og videreutvikle standarder og retningslinjer.

Utpøving og utvikling av prosessorientert IT-revisjonsverktøy

Riksrevisjonen arbeider med utvikling av et prosessorientert IT-revisjonsverktøy, som er et IT-støttet -system for gjennomføring av regnskapsrevisjonen (PROSIT). Systemet forutsettes å effektivisere revisjonen, høyne kvaliteten og bidra til en mer likeartet revisjon og hensiktsmessig kunnskapsdeling. Utviklingen av PROSIT skjer i samarbeid med eksterne konsulenter, og det er inngått kontrakter for prosjektstyring, programmering og kvalitetssikring. Prosjektet er planlagt ferdigstilt våren/sommeren 2002.

Datafangst

Arbeidet med å sikre at Riksrevisjonen på en effektiv måte skal få overført regnskapsdata fra reviderte virksomheter og regnskapsentraler elektronisk, er videreført. Det er etablert tekniske løsninger som i større grad sikrer revisor elektronisk tilgang til aktuelle data.

Revisjonsveiledning for IT-systemer

I forhold til de nye IT-systemene som forvaltningen har tatt i bruk for lønn og økonomi, er det arbeidet med utarbeidelse av revisjonsveiledninger som skal brukes gjennomgående i Riksrevisjonen. Veiledningene vil bidra til en styrket kontroll og effektivisering av revisjonen. Arbeidet videreføres i 2001.

Plan- og rapportsystem

Alle avdelinger har i 2000 tatt i bruk nye plan- og rapporteringsverktøy. Dette gir den enkelte avdeling og seksjon et bedre styringsredskap i organiseringen og gjennomføringen av de oppgaver som skal løses. Felles plan – og rapporteringsmal gir også bedre mulighet for styring og oppfølging knyttet til Riksrevisjonens totale ressursbruk.

Etablering av kvalitetskontroll for regnskapsrevisjonen

Det er besluttet at det skal etableres en intern kvalitetskontroll for regnskapsrevisjonen. Målet for en slik kvalitetskontroll skal være effektiv ressursbruk og en regnskapsrevisjon med god kvalitet, herunder mest mulig lik praktisering av metodikken. Kvalitetskontrollen vil starte opp i 2001.

Veiledningsoppgaver

Riksrevisjonen har hatt et aktivt forhold til reviderte virksomheter, bl.a. ved å delta som observatører i aktuelle prosjekter og ved å gi veiledning i tilknytning til revisjonsarbeidet. Ordningen med kontaktmøter mellom Riksrevisjonen og departementene/virksomhetene er videreført.

Undervisning

Riksrevisjonen legger også vekt på at godt kvalifiserte medarbeidere underviser på ulike utdanningsinstitusjoner. Med utgangspunkt i eget utarbeidet undervisningsmateriale foreleser Riksrevisjonen i faget offentlig revisjon i emnene regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll ved høyskolene. Disse uteksaminerer bl.a. 3-årige revisjons-

kandidater, som også utgjør et viktig rekrutteringsgrunnlag for Riksrevisjonen.

Det har videre vært forelest ved Norges Handelshøyskole (høyere revisorstudium), Forsvarets stabs- og forvaltningsskoler og Statskonsult.

Revisjonsarbeidet

Riksrevisjonen baserer sitt revisjonsarbeid på lov- og instruksjer, samt egne standarder og retningslinjer for revisjonsarbeidet. Disse er utviklet på bakgrunn av INTOSAI (International Supreme Audit Institutions) standarder.

Alt revisjonsarbeid i Riksrevisjonen planlegges og gjennomføres basert på en vurdering av vesentlighet og risiko. For regnskapsrevisjonen vil det si at det foretas slike vurderinger i forhold til den enkelte virksomhet/regnskap. For forvaltningsrevisjonen foretas slike vurderinger for aktuelle forvaltningsområder. Også selskapskontrollen er basert på vurdering av vesentlighet og risiko i forhold til det enkelte selskap.

Ved vurdering av vesentlighet er finansielle størrelser sentralt, dvs. størrelsen på utgifter og inntekter, eventuelt eiendeler og gjeld. For forvaltningsrevisjon vil også politisk aktualitet være en del av vesentlighetsvurderingen, dvs. identifisering av politiske satsingsområder der Stortinget har fattet vedtak hvor det forutsettes bestemte resultater eller endringer.

Revisjonen er søkt gjennomført på en mest mulig effektiv og hensiktsmessig måte. På flere områder er det etablert særskilte faggrupper med kompetanse for å løse spesielle revisjonsoppgaver.

Riksrevisjonen har hatt en god dialog med revideerte virksomheter og departementene om de sakene som har vært behandlet.

Regnskapsrevisjonen

For regnskapsrevisjon er særlig vurdering av kontrollrisiko viktig, dvs. en vurdering av virksomhetens internkontroll, men også iboende risiko som f.eks. komplisert regelverk, gjennomføring av aktuelle stortingsvedtak, kvaliteten på økonomi- og regnskapsystemer m.m. blir vurdert.

Regnskapsrevisjonen omfatter foruten statsregnskapet også ca. 600 underliggende regnskaper som skal revideres og godkjennes av Riksrevisjonen. Resultatet av regnskapsrevisjonen kommuniseres normalt til virksomhetene i form av brev og rapporter, og resultatet av revisjonen presenteres i møter med en del virksomheter. I den grad det avdekkes kritikkverdige forhold, er det også en dialog med departementet. Det arbeides med en mer standardisert tilbakemelding til virksomhetene i form av et avsluttende revisjonsbrev, og i forslaget til ny lov og instruks inngår også endringer i rapporteringen til Stortinget.

Regnskapsrevisjonen omfatter også ni nordiske

institusjoner m.v. og 18 statlige stiftelser og en del fond. Stiftelsene avlegger regnskap etter regnskapsloven.

Forvaltningsrevisjonen

Forvaltningsrevisjon gjennomføres bl.a. på områder der Stortinget har vedtatt vesentlige reformer og omstillingstiltak. Forvaltningsrevisjon kan gjennomføres underveis for å kontrollere at iverksettingen skjer i henhold til forutsetningene, eller i etterkant for å etterprøve om resultatene er i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger. Vurdering av risiko for forvaltningsrevisjon vil særlig være knyttet til organisering og styringssystemer. Hvis iverksettelse av vedtakene skjer gjennom et komplisert forvaltningsapparat med mange nivåer og ledd, øker erfaringsmessig risikoen for forskjellsbehandling og andre feil. Flere undersøkelser som Riksrevisjonen har gjort av store offentlige utbyggingsprosjekter som har sviktet i forhold til framdrift og budsjett, gir forvaltningen grunnlag for bl.a. bedre planlegging og budsjettering.

Riksrevisjonen har gjennom flere år utviklet et opplegg for systematisk vurdering av vesentlighet og risiko i forvaltningsrevisjonen. Det foreligger til enhver tid en beskrivelse av risiko og vesentlighet for det enkelte departementsområde, med angivelse av hvor høy prioritet området skal ha med henblikk på forvaltningsrevisjon. Prioriteringene oppdateres årlig, og kan skifte over tid.

Over halvparten av prosjektene det har vært arbeidet med de senere årene, har skjedd innenfor et begrenset antall høyt prioriterte departementsområder. Sosial- og helsedepartementet har vært prioritert med basis i vurdering av områdets viktighet, både når det gjelder helse- og sosialområdet og folketrygden. Betydningen av statens inntekter, samt kompleksiteten i forvaltningsapparatet knyttet til skatte-, avgifts- og tollområdet, forklarer det høye antall prosjekter under Finansdepartementet. Kommunal- og regionaldepartementet har vært prioritert med bakgrunn i høy politisk aktualitet og krevende samordningsoppgaver. I tillegg har Kommunal- og regionaldepartementet desentraliserte og komplekse ordninger med flere aktører og forvaltningsnivåer. Arbeids- og administrasjonsdepartementet har også flere områder med høy iboende risiko i virkemidlene. Det har ellers vært betydelig aktivitet rettet mot store statlig utgiftsområder som over lengre tid har vært under sterkt omstillingspress, herunder Forsvaret og samferdselssektoren.

Det har i 2000 vært arbeidet med 46 forvaltningsrevisjoner. Av disse ble åtte avsluttede forvaltningsrevisjoner besluttet oversendt Stortinget som Dokument nr. 3-sak. En sak er avsluttet etter foranalysen. Det gjaldt prosjektet «Norske myndigheters oppfølging av EØS-avtalen». I forundersøkelsen til dette prosjektet ble det avdekket visse svakheter,

men uten at det kom fram vesentlige nye momenter i forhold til det som allerede er kjent gjennom tidligere utredninger, evalueringer og presseoppslag. Prosjektet ble på denne bakgrunn stoppet etter foranalysen. Oppfølgingen av to forvaltningsrevisjoner er omtalt i Dokument nr. 3:1 (2000–01) og syv revisjoner er slått sammen med andre prosjekter eller besluttet ikke startet opp pga. redusert relevans. Av de påbegynte forvaltningsrevisjoner videreføres 28 i 2001.

Selskapskontrollen

Selskapskontrollen omfatter 26 heleide og 29 delide aksjeselskaper, seks statsforetak, ni virksomheter organisert ved særskilt lov og 26 studentsamskipnader. Resultatet av kontrollen rapporteres til Stortinget i Dokument nr. 3-serien.

For selskapskontrollen vil risikovurderingen særlig være knyttet til statsrådets/departementets myndighetsutøvelse i forbindelse med gjennomføring av aktuelle stortingsvedtak på området, selskapsstruktur, selskapets ledelse, den driftsmessige situasjonen og eventuelle merknader fra selskapets revisor.

Rapporteringen til Stortinget

Riksrevisjonen har som en av sine oppgaver å informere Stortinget om store og/eller prinsipielle saker som Riksrevisjonen har behandlet i den løpende regnskapsrevisjonen. I tillegg informeres Stortinget om resultatet av Riksrevisjonens forvaltningsrevisjon og selskapskontrollen.

Dokument nr. 1 Tillegg nr. 1 (1999–2000) Riksrevisjonens antegnelser til statsregnskapet for 1998 – manglende avstemminger og dokumentasjoner i Kystverkets regnskap

Saken ble opprinnelig tatt opp i antegnelse til statsregnskapet for 1998 under Fiskeridepartementet, jf. Dokument nr. 1 (1999–2000), sidene 43 – 45. Riksrevisjonen la her til grunn at de opplysninger som Fiskeridepartementet ga i svaret til antegnelsen var riktige, at regnskapet var gjennomgått og dokumentert og at feilene var rettet opp. Fiskeridepartementet la senere fram vesentlige nye opplysninger som førte til at Riksrevisjonens kollegium behandlet saken på nytt. Riksrevisjonen bemerket i den fornyende behandlingen at med bakgrunn i de nye opplysningene kunne det konstateres at Kystverkets regnskap for 1998 ikke var avlagt i hht. bevilgningsreglementet og økonomireglementet. Regnskapet var beheftet med betydelige feil og mangler og kunne derfor ikke godkjennes.

Dokument nr.1 (2000-2001) Riksrevisjonen legger fram:

1. *Ekstrakt av Norges statsregnskap og regnskap for administrasjon av Svalbard for budsjetterminnen 1999.*
2. *Saker for desisjon av Stortinget og saker til orientering*

Det ble tatt opp i alt 37 saker, hvorav 25 er antegnelser og 12 saker til orientering.

Riksrevisjonen kunne ikke godkjenne regnskapene for 1999 for Ila sikringsanstalt, Norges Veterinærhøgskole, Høgskolen i Trøndelag, Rikshospitalets Apotek og Radiumhospitalets apotek. Regnskapene til Toll- og avgiftsdirektoratet, Statistisk sentralbyrå og Statens veiledningskontor for oppfinnere ble godkjent med forbehold. I tilknytning til revisjonen av Rikstrykdeverkets regnskaper og regnskapet til Statens Pensjonskasse, ble det påvist en rekke feil og mangler når det gjaldt beregning av pensjoner både i Statens Pensjonskasse og i folketrygden. Feilene hadde medført til dels betydelige feilutbetalinger. Siden det er vanskelig for den enkelte å kontrollere om pensjonsutbetalingen er riktig, så Riksrevisjonen alvorlig på dette. Innføringen av nye økonomisystemer skaper fortsatt problemer og mange virksomheter har fortsatt manglende forståelse for viktigheten av avstemmingsrutiner som kan avdekke feil og mangler i regnskapet gjennom året. Resultatet kan bli at det må brukes betydelige ressurser for å finne ut hva som er feil, og til å foreta nødvendige opprettinger.

Det ble også tatt opp flere saker som omhandlet store saksrestanser og restanser knyttet til innfordring, bl.a. når det gjaldt arveavgift. Den gjennomførte revisjonen ga videre indikasjon på at det er behov for å utvikle retningslinjer for hvordan fristilling av statlig virksomhet skal forberedes og gjennomføres, bl.a. med hensyn til hvilke verddivurderinger som skal legges til grunn ved overføring av formuesverdier.

Det ble tatt opp saker under følgende departementer:

Arbeids- og administrasjonsdepartementet

Revisjonen av pensjoner ved Statens Pensjonskasse avdekket at det var utbetalt både for mye og for lite pensjon med til dels betydelige beløp. Feilene kunne generelt knyttes til svakheter i system og rutiner.

Riksrevisjonens oppfølging av en tidligere antegnelse til Arbeidsdirektoratet viste at det fortsatt var avvik mellom rutiner, retningslinjer og praksis i saksbehandlingen knyttet til feilutbetaling og misbruk av attføringsytelser.

Finansdepartementet

I tilknytning til Skattedirektoratets bruk av private skatteregnskapsentraler tok Riksrevisjonen opp

bl.a. mangler med hensyn til de avtalene som var inngått, oppfølgingen fra direktoratet, samt IT-sikkerhet og dokumentasjon.

Riksrevisjonen uttrykte bekymring vedrørende restanseutvikling og innkreving vedrørende kommune 2312 sokkel/utland.

Det ble også tatt opp en sak vedrørende store restansesaker med hensyn til arveavgift. Lang saksbehandlingstid knyttet til beregning av arveavgift har vært tatt opp en rekke ganger tidligere. Riksrevisjonen så den lange saksbehandlingstiden som svært uheldig, da den kunne medføre problemer både for arvingene og for innkreving av avgiftskravene.

Ved revisjonen av Tollvesenets regnskap for 1999 ble det tatt opp manglende avstemming og kontroll av ca. 45 mrd. kroner mellom avgiftssystemet og regnskapssystemet. Regnskapet ble godkjent med forbehold for omtalte svakheter og mangler.

Statistisk sentralbyrås regnskap for 1999 var ikke i samsvar med kravene i bevilgningsreglementet og økonomireglementet med funksjonelle krav. De feil og mangler som ble avdekket, var av en slik art og et slikt omfang at regnskapet ble godkjent med forbehold.

Fiskeridepartementet

Stortinget ble orientert om at Kystverkets regnskap for 1999 kunne godkjennes, men det var fremdeles feil og mangler i regnskapet. Det ble også tatt opp at det forelå svikt i departementets kvalitetssikring av forklaringene til statsregnskapet og innrapporterte data til kapitalregnskapet.

Forsvarsdepartementet

Riksrevisjonen kritiserte Forsvarsdepartementet for mangelfull våpen- og ammunisjonsforvaltning i Hæren og i Heimevernet. Kritikken omfattet blant annet oppfølging og inndrivning av mobiliseringsvåpen, kontroll av utleverte våpen til HV-mannskaper og regnskapsmessig kontroll av ammunisjon.

Forsvaret fikk også kritiske merknader for feil og mangler ved regnskapet til Forsvarets bygningstjeneste og ved enkelte av Forsvarets militære organisasjoners underliggende regnskaper.

Justis- og politidepartementet

Det hadde ikke vært tilfredsstillende kontroll med regnskapsfunksjonen ved Ila landsfengsel og sikringsanstalt i 1999. Dette hadde resultert i vesentlige feil og mangler ved regnskapsavleggelsen. Riksrevisjonen kunne derfor ikke godkjenne regnskapet for 1999.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet

Det knyttet seg stor usikkerhet til regnskapene som var avlagt ved Norges Veterinærhøgskole og Høgskolen i Trøndelag. Riksrevisjonen kunne derfor ikke

godkjenne høgskolenes regnskaper for 1999.

Riksrevisjonen hadde kritiske merknader til at hovedstyret i Norges forskningsråd, uten å innhente de nødvendige fullmakter i henhold til regelverket, hadde omdannet avdeling NORSAR til en selvstendig stiftelse.

Riksrevisjonen orienterte om Opplysningsvesenets fonds regnskaper.

Kommunal- og regionaldepartementet

Riksrevisjonen tok opp at regelverket for statens anskaffelsesvirksomhet ikke var benyttet for etablering og drift av statlige mottak for flyktninger. Kontrollen med økonomiske og administrative forhold ved driften ble kritisert.

Riksrevisjonen orienterte om tilskudd til valguttgifter.

Landbruksdepartementet

Riksrevisjonen hadde kritiske merknader til manglende IT-sikkerhet i systemene som omfatter forvaltning og utbetaling av landbrukstilskudd hos fylkesmennene.

Manglende avklaring av fradragsretten for inngående merverdiavgift i Statens Kornforretning ble tatt opp. Riksrevisjonen kritiserte at Norsk institutt for jord- og skogkartlegging (NIJOS) uhjemlet hadde kjøpt aksjer i et privat aksjeselskap.

Nærings- og handelsdepartementet

Riksrevisjonen tok opp flere forhold vedrørende økonomiforvaltningen til Statens veiledningskontor for oppfinnere. Regnskapet ble godkjent med forbehold.

Stortinget ble orientert om visse svakheter ved økonomiforvaltningen i Patentstyret og Justervesenet.

Samferdselsdepartementet

Riksrevisjonen hadde kritiske merknader til prosjektstyringen og konsulentbruken ved innføring av nytt økonomisystem i Luftfartsverket. Det ble bl.a. pekt på manglende budsjettstyring, svak kostnadskontroll, undervurdering av de datatekniske utfordringene og mangelfull kontroll og oppfølging av eksterne konsulenter.

Riksrevisjonen konstaterte at det ved overtakelsen av 26 regionale flyplasser fra tidligere flyplassseiere, hadde vært uklarheter med hensyn til regnskapsføringen og verdifastsettelsen. Dette innebar at betydelige statlige investeringer ikke kom fram i Luftfartsverkets regnskap for 1999.

Mangler i Luftfartsverkets rutiner og datasystem hadde ført til feil innrapportering av driftsresultat og kontantbeholdning i statsregnskapet for 1999.

En sak om innkjøpsvirksomheten i Statens vegvesen ble oversendt Stortinget til orientering.

Sosial- og helsedepartementet

Revisjonen av Trygdeetatens regnskap avdekket svakheter i internkontrollen knyttet til beregning og utbetaling av pensjoner. Det ble påvist en rekke feil i utbetalte pensjoner. Mangelfulle kontrollrutiner i forbindelse med rekvisisjoner og regninger for stønad til syketransport, hadde resultert i feil og mangler i utbetalingene. Det ble også avdekket flere andre svakheter ved regnskapsavlegget.

Riksrevisjonen kunne ikke godkjenne regnskapene for Rikshospitalets Apotek og Radiumhospitalets Apotek. Det ble påpekt alvorlige feil og mangler ved regnskapsføringen.

Stortinget ble orientert om svakheter og mangler knyttet til Rikshospitalets regnskapsavlegg for 1999.

Utenriksdepartementet

Riksrevisjonen tok opp at Utenriksdepartementet fortsatt har problemer med å avlegge et tilfredsstillende regnskap. Departementet hadde brukt lang tid på å rette opp påpekte svakheter.

I tillegg ble Stortinget orientert om forvaltningen av norsk bistand kanalisert via Kirkens nødhjelp og Norsk folkehjelp til Etiopia og Bosnia, samt bistandsmidler kanalisert via FNs særorganisasjon for ernæring og landbruk, FAO. Det ble også orientert om forvaltningen av bilateral bistand til Vietnam, og om bonusordninger i forbindelse med frivillige organisasjoners forvaltning av offentlige tilskuddsordninger.

Det ble ikke tatt opp saker under Barne- og familiedepartementet, Miljøverndepartementet, Olje- og energidepartementet og Kulturdepartementet.

10 dokumenter ble oversendt Stortinget i 2000 i Dokument nr. 3-serien:**3:8 (1999–2000) Riksrevisjonens undersøkelse vedrørende husleieordningen for statlige virksomheter**

Riksrevisjonen framholdt at Arbeids- og administrasjonsdepartementet, for en så viktig forvaltningspolitisk reform som husleieordningen, burde ha påtatt seg et mer aktivt oppfølgingsansvar. Undersøkelsen viste at det i begrenset grad hadde skjedd delegering av fullmakter fra departementer til virksomheter og etablering av incentivordninger. Undersøkelsen viste også at enkelte departementer og virksomheter ensidig orienterte seg mot Statsbygg ved behov for nye lokaler.

3:9 (1999–2000) Riksrevisjonens undersøkelse vedrørende resultatoppnåelse i Arbeidstilsynet.

Undersøkelsen viste at Arbeidstilsynet de siste årene hadde brukt mindre ressurser på tilsyn enn planlagt. Arbeidstilsynet hadde i flere år arbeidet med å avklare tilsynsmetodikk og hjelpemidler for å risikobaserte tilsyn, men det var foreløpig ikke utarbeidet fel-

les retningslinjer for hvordan dette skal gjennomføres. Undersøkelsen viste også at retningslinjene for tilsyn på enkelte områder ikke ble fulgt av Arbeidstilsynets distrikter.

3:10 (1999–2000) Riksrevisjonens undersøkelse vedrørende måloppnåelse i politi- og lensmannsetaten

Undersøkelsen viste at det forelå et effektiviseringspotensiale i politi- og lensmannsetaten. Dette ble støttet av de beregningene av teknisk effektivitet som Riksrevisjonen hadde utført. Der ble det anslått at det kunne være mulig å øke antall oppklarte forbrytelser og forseelser med rundt 30 prosent, gitt daværende ressursmessige rammer for politiet. Selv om beregningene ikke viste det reelle effektiviseringsnivået, syntes forbedringsmulighetene betydelige. Samtidig viste beregningene at endringene i produktiviteten i perioden 1996–98 var ubetydelige, til tross for at det de senere årene hadde vært en sterk budsjetttøkning i etaten.

Undersøkelsen viste videre at det var varierende og til dels svak måloppnåelse på flere områder i forhold til både sentrale og lokale resultatmål. Den økte ressursinnsatsen til politi- og lensmannsetaten syntes dermed ikke i tilstrekkelig grad å ha bidratt til bedre resultatoppnåelse for oppklaringsprosent og saksbehandlingstid generelt. Undersøkelsen viste også at manglende påtalekapasitet fikk konsekvenser for straffesaksbehandlingen og ga en høyere saksbehandlingstid. I de sakene Riksrevisjonen hadde undersøkt, gikk halvparten av saksbehandlingstiden til påtalefasen.

3:11 (1999–2000) Riksrevisjonens undersøkelse av måloppnåelse og prosjektstyring i prosjektet EDB lokal forvaltning i Hæren og Heimevernet

EDB lokal forvaltning (EDBLF) i Hæren og Heimevernet (HV) var et IT-prosjekt som ble igangsatt i 1988 for å effektivisere forvaltningen ved de lokale avdelingene i Hæren og HV. Riksrevisjonen konkluderte med at EDBLF var en kostbar IT-satsing med høye ambisjoner som i liten grad hadde gitt de resultater og gevinster som var forutsatt. Undersøkelsen viste at prosjektet hadde blitt belastet med 550 mill. kroner. Dette var en økning på 375 mill. kroner i forhold til det opprinnelige estimatet på 175 mill. kroner. Det skulle ha vært utviklet seks moduler med til sammen 23 undersystemer. I 1999 var det bare tre moduler med seks undersystemer som var utviklet og tatt i bruk.

3:12 (1999–2000) Riksrevisjonens undersøkelse vedrørende innfordring av skatter

Undersøkelsen viste at det var variasjoner i innfordringsarbeidet mellom de undersøkte kommunale skatteoppkreverne, både når det gjaldt tidsforløp og

bruk av virkemidler. Sen og manglende iverksettelse av hensiktsmessige innfordringstiltak kan medføre tap av skatteinntekter. Variasjon i bruken av virkemidler mellom kommunene kan også medføre forskjellsbehandling av skatteyttere.

Etter Riksrevisjonens vurdering burde innfordringsstrategier være relatert til den enkelte sak og ikke til den enkelte kommune.

3:1 (2000–2001) *Riksrevisjonens gjennomgåelse og vurdering av antegnelse til statsregnskapene for 1995–1998 desidert «Til observasjon» og en oppfølging av forvaltningsrevisjoner behandlet av Stortinget*

Etter gjennomgangen av sakene tidligere desidert «Til observasjon» var tre saker fortsatt til observasjon mens åtte saker ble avsluttet. Av de avsluttede sakene ble en sak fulgt opp i Dokument nr. 1 (1999–2000). To forvaltningsrevisjoner som tidligere var behandlet av Stortinget er omtalt i dokumentet.

3:2 (2000–2001) *Riksrevisjonens kontroll med statsrådens (departementets) forvaltning av statens interesser i selskaper, banker mv. for 1999*

Riksrevisjonen omtalte noen prinsipielle forhold som var tatt opp vedrørende Den Norske Stats Husbank, Medinnova SF, Nordic Aviation Resources AS, Norges Bank, Norsk Eiendomsinformasjon AS, Posten Norge BA, Statkraft SF, Statskog SF, Telenor AS og Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS. I tillegg var det tatt opp et prinsipielt spørsmål direkte under forvaltningsbedriften Luftfartsverket. For øvrig hadde ikke Riksrevisjonen merknader til statsrådens forvaltning.

3:3 (2000–2001) *Riksrevisjonens undersøkelse av innkjøpsvirksomheten i universitets- og høyskolesektoren*

Undersøkelsen viste at det i universitets- og høyskolesektoren rettes for liten oppmerksomhet mot effektivisering av innkjøpsarbeidet. Riksrevisjonen understreket at det er nødvendig med en betydelig innsats for å følge opp de svakheter som var avdekket.

3:4 (2000–2001) *Riksrevisjonens undersøkelse av Norges oppfølging av OSPAR-konvensjonen innen industri-, avløps- og landbrukssektoren*

Undersøkelsen viste at det kan stilles spørsmål ved myndighetenes oppfølging av det nasjonale regelverket. Undersøkelsen konstaterte brudd på kravene som myndighetene har fastsatt som tiltak for å gjennomføre konvensjonen, og at det i liten grad reageres med strenge sanksjoner på slike brudd. Innen landbrukssektoren har det vært vanskelig å iverksette effektive miljøtiltak der behovene er størst.

3:5 (2000–2001) *Riksrevisjonens undersøkelse om tildeling og utmåling av hjelpestønad til barn og unge under 18 år*

Undersøkelsen viste store forskjeller i utmåling av hjelpestønad til barn med samme omsorgsbehov. Riksrevisjonen påpekte at familier med hjelpetrenende barn må kunne forvente at krav om hjelpestønad behandles tilnærmet likt, uavhengig av bosted, og at man får de ytelser som regelverket tilsier.

4 Internasjonale aktiviteter

Internasjonale revisjonsoppdrag

Revisjonsoppdrag i internasjonale organisasjoner gir økt revisjonskompetanse og nyttig kunnskap om hvordan slike organisasjoner forvalter de midler medlemslandene har bevilget.

Riksrevisjonen hadde i 2000 revisjonsoppdrag i følgende organisasjoner:

- *European Center for Medium Range Weather Forecasts (ECMRWF)*. Revisjonsoppdraget løper i perioden f.o.m. 01.01.1999 – t.o.m 31.05.2002.
- *Council of Europe Development Bank*. Revisjonsoppdraget løper f.o.m. 1999.
- *EFTA/ESA/EFTA Court*. Revisjonen omfatter også revisjon av Financial Mechanism som revideres sammen med Revisjonsretten i EU.

Riksrevisjonen ble i 2000 valgt til revisor i International Organization of Migration (IOM). Revisjonsoppdraget løper i tre år f.o.m 2001.

Internasjonale opplæringsoppdrag

Riksrevisjonen har gitt følgende opplæringsbistand i 2000:

- *Bistand til utvikling av Zambias Riksrevisjon*. Bistandsarbeidet til Zambia er videreført gjennom året, jf. den NORAD-finansierte samarbeidsavtale som ble inngått i 1998. Avtalen har en varighet på fire år. Det er uttrykt vilje hos begge parter til å videreføre samarbeidet etter løpet av nåværende avtaleperiode (2001).

Deltagelse i internasjonale møter og utviklingsprosjekter

- Riksrevisjonen er medlem av INTOSAI (The International Organisation of Supreme Audit Institutions) og dens regionale organisasjon for Europa, EUOSAI (The European Organisation of Supreme Audit Institutions). INTOSAI er etablert for å være en møteplass for utveksling av

ideer og erfaringer mellom riksrevisjoner for derigjennom å bidra til å fremme den faglige utviklingen av revisjonsfaget innen offentlig revisjon. Riksrevisjonen er medlem i INTOSAI Governing Board, medlem av INTOSAI Finance Committee, og møter som observatør til EUROSAI Governing Board. I løpet av 2000 har Riksrevisjonen deltatt på ett INTOSAI Governing Board møte og ett EUOSAI Governing Board møte.

- *Deltagelse i INTOSAI-komiteer*. Sentrale fora for den faglige utvikling av offentlig revisjon er INTOSAI-komiteen, som er etablert for å diskutere og gi råd i utvalgte problemstillinger av generell interesse for riksrevisjonene. Riksrevisjonen har siden 1992 vært medlem av INTOSAI Working Group on Environmental Auditing (miljørevisjon). I løpet av 1999 gikk Riksrevisjonen inn som nytt medlem i INTOSAI Working Group on the Audit of Privatisation (privatisering), INTOSAI Auditing Standards Committee (revisjonsstandarder) og INTOSAI Standing Committee on EDP Audit (IT-revisjon).
- *Deltagelse i OECD-prosjekter*. Det er utført oppdrag for OECD/SIGMA (Support for Improvement in Governance and Management in Central and Eastern European Countries) i et utviklingsprosjekt vedrørende Romanias riksrevisjon.
- *Nordisk Samarbeid*. Nordisk sjefsmøte fant sted i Sverige i august. Årets nordiske kontaktmannsmøte ble holdt i Island i mai. Nordisk/baltisk møte ble gjennomført i Norge i september. Det er etablert samarbeid på utvalgte revisjonsområder for bl.a. å utveksle erfaringer mellom landene og utvikle revisjonskompetansen. Flere medarbeidere har deltatt på nordiske seminarer og kurs i de øvrige nordiske riksrevisjonene. En av Riksrevisjonens ansatte var i annet halvår 2000 hospitant i den finske riksrevisjonen.
- *«Utsteinsamarbeidet»*. Det er etablert et samarbeid mellom riksrevisjonene i England, Tyskland, Nederland og Norge om rapportering/revisjon i bistandsprosjekter (Utsteinsamarbeidet). Sverige, Finland og Danmark er også invitert til å delta.

5 Organisering, ressursfordeling og personalet

Riksrevisorkollegiet

Riksrevisjonens øverste ledelse er et kollegium bestående av fem riksrevisorer valgt av Stortinget for en periode av fire år.

Det nåværende kollegium er valgt for perioden 1. juli 1998 til 30. juni 2002 og har følgende sammensetning:

Leder:	Bjarne Mørk-Eidem
Varamedlem:	Åse Klundelien
Nestleder:	Eivind Eckbo
Varamedlem:	Arve Lønnum
Medlem:	Tore Haugen
Varamedlem:	Eilef A. Mæland
Medlem:	Helga Haugen
Varamedlem:	Johan Buttedahl
Medlem:	Brit Hoel
Varamedlem:	Nils Totland

Det er avholdt 10 kollegiemøter i 2000. Riksrevisorkollegiet besøkte i juni måned de samlokaliserte revisorene i Bodø og Tromsø, samt virksomheter på Svalbard som er underlagt Riksrevisjonens kontroll.

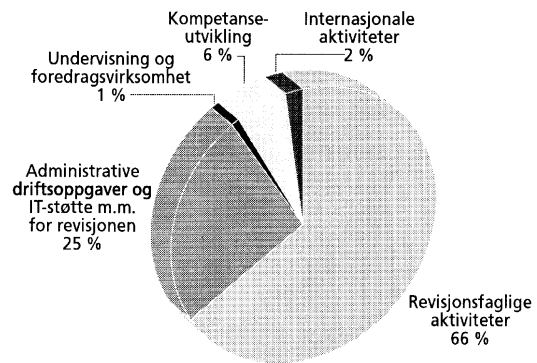
Organisering og ressursfordeling

I tilknytning til arbeidet med ny strategisk plan for perioden 1999–2002 ble både organisering, ressursbehov og ressursfordeling i Riksrevisjonen vurdert. Det ble besluttet å videreføre den spesialiserte organisasjonsstruktur som ble etablert i 1996.

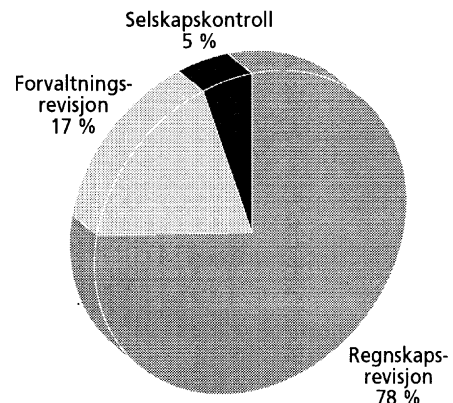
Fra 1. juli 2000 er det opprettet et juridisk sekretariat i Riksrevisjonen direkte underlagt revisjonsråden. Sekretariatet består av en leder og to saksbehandlere, og skal bl.a. behandle juridiske problemstillinger som naturlig ligger utenfor rammene for det løpende revisjonsarbeidet. Sekretariatet skal også bistå avdelingene ved behov for juridisk spisskompetanse.

Arbeidet med å samlokalisere revisorene utenfor Oslo er videreført. I 2000 er revisorene i Trondheim blitt samlokalisert.

Nedenstående figurer viser Riksrevisjonens fordeling av ressurser på de ulike aktivitetene i 2000, og fordeling av ressurser mellom revisjonstypene:

Figur 1 Riksrevisjonens fordeling av ressurser i 2000

Figur 2 Revisjon fordelt på revisjonstyper i 2000

Personalsituasjonen

For 2000 var det budsjettert med 457 årsverk. Ved årsskiftet var 453 stillinger besatt (428,6 årsverk). 90 stillinger er lokalisert utenfor Oslo, jf. vedlegg 2. I 1999 var det budsjettert med 445 årsverk. Økningen av årsverk fra 1999 til 2000 skyldes bl.a. opprettelsen av en ny seksjon for revisjon av folketrygden.

Utviklingen de siste 10 årene viser en total økning av den budsjetterte stillingsrammen med 15 årsverk (442 årsverk i 1990). I denne perioden har en del revisjonsoppgaver falt bort, som f.eks. Televerket, Posten og NSB, men nye har kommet til. Riksrevisjonen har bl.a. overtatt revisjonsansvaret for

Folketrygden, og det er opprettet to nye seksjoner for å ivareta denne oppgaven. Oppgavene for selskapskontrollen og tilskuddsrevisjonen har økt. Størrelsen på statsbudsjettet er omtrent fordoblet i perioden. Det er også gjennomført store organisatoriske endringer i Riksrevisjonen. I 1996 ble det bl.a. opprettet en egen avdeling for forvaltningsrevisjon som disponerer til sammen 69 årsverk. Det er også opprettet et eget internasjonalt sekretariat og et juridisk sekretariat. Det har vært en omfattende IT-utvikling internt, og det er brukt ressurser til å utvikle standarder og retningslinjer for revisjonsarbeidet.

Videre er det utredet forslag til ny lov og instruks for Riksrevisjonen. Diverse utviklingsprosjekter har i stor grad forbrukt ressurser også fra revisjonsavdelingene. Konklusjonen er derfor at langt flere oppgaver enn tidligere er gjennomført de siste årene, uten at stillingsrammen er økt tilsvarende.

Personalets alderssammensetning

Utviklingen de siste ti årene viser en klar reduksjon av ansatte i de yngste og de eldste aldersgruppene i Riksrevisjonen.

År	1990		1999		2000	
Fra 21 år – 30 år	131	30,3 %	59	13,5 %	67	14,8 %
Fra 31 år – 40 år	93	21,5 %	152	34,9 %	160	35,3 %
Fra 41 år – 50 år	71	16,4 %	109	25,0 %	113	24,9 %
Fra 51 år – 60 år	67	15,5 %	83	19,0 %	86	19,0 %
61 år og over	70	16,2 %	33	7,6 %	27	6,0 %
Totalt	432	100 %	436	100 %	453	100 %

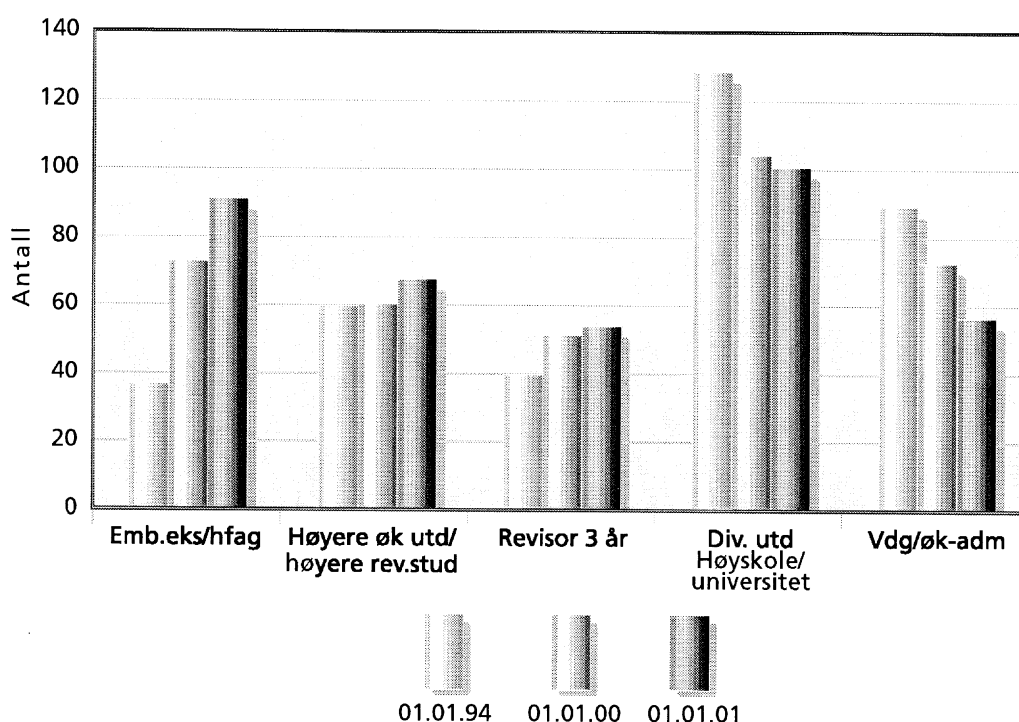
Likestilling

I henhold til Riksrevisjonens handlingsplan for likestilling er det et mål at kvinner skal være representert med minimum 40 % i hver stillingsgruppe. Kjønnfordelingen i Riksrevisjonen viste i år 2000 en liten overvekt av kvinner, med en andel på 50,5 %. Kvinneandelen varierer noe mellom de ulike avdelingene, men alle har nådd målet om en andel på minimum 40 % kvinner. I alle stillingsgruppene var det i 2000 en kvinneandel på over 40 % med unntak av stillingsgruppen avdelingsdirektør/seksjonsleder.

Her var det en liten nedgang fra 1999 til 2000. Kvinneandelen i denne gruppen var ved utgangen av 2000 på 32,4 %. I de høyeste lederstillingene (revisjonsråd/ekspedisjonssjef) er kvinneandelen 50 %.

Personalets kompetanse

Det satses bevisst på å rekruttere medarbeidere med god formalkompetanse, og andelen av medarbeidere med høyere utdanning har økt i de senere årene. Formalkompetansen i Riksrevisjonens fagavdelinger viser følgende utvikling fra 01.01.1994 til 01.01.2001.

Figur 3 Kompetansesammensetning i fagavdelingene

Kompetanseutvikling

Det stilles store krav til det arbeidet Riksrevisjonens medarbeidere utfører. Selv om de fleste nytilsatte har høyere utdanning, satses det sterkt på ytterligere kompetanseheving på ulike fagområder – spesielt innen IT-revisjon. Medarbeiderne tilbys derfor både interne og eksterne kurs.

For 2000 fikk 32 ansatte innvilget stipend til høyskole- og universitetsutdanning og syv personer gjennomførte CISA-utdanning (Certified Information System Auditor).

I 2000 har det vært arrangert interne opplærings-tilbud i bl.a. følgende:

- introduksjonskurs for nytilsatte
- kurs og seminarer i revisjonsmetodikk
- lønnsinnberetning, skattetrekk, arbeidsgiver- og merverdiavgift
- regnskapsanalyse av konsernregnskap
- revisjon av økonomisystemet Agresso
- Oracle applikasjoner
- utforming av saker til Dokument nr. 1 og 3
- prosjektledelse/-deltakelse
- statlige anskaffelser
- norsk for forvaltningen

I tillegg har en rekke medarbeidere deltatt på eksterne kurs og seminarer.

Riksrevisjonen har i 2000 hatt en leder på hovedkurset ved Forsvarets høgskole. En av Riksrevisjonens ansatte har høsten 2000 vært hospitant i den finske riksrevisjonen. Det er videre gjennomført avdelingsvise lederutviklingstiltak.

Det er utviklet og etablert et internasjonalt kompetanseprogram for å heve medarbeidernes kompetanse på internasjonalt arbeid. I samarbeid med Bjørknes Kompetansesenter har det vært arrangert følgende kurs:

- Meetings and administration
- Building up administration skills
- English for conferences, negotiations and discussions
- Building up writing skills

I tillegg har det vært arrangert kurs i kulturforståelse. Riksrevisjonens internasjonale kompetanseprogram videreføres i 2001.

Andre personalpolitiske tiltak – HMS

Medarbeidersamtaler /arbeids- og ytelsesvurdering

Nytt opplegg for medarbeidersamtaler er tatt i bruk. Opplegget innebærer at det er foretatt en systematisert ytelsesvurdering av de tilsatte, og medarbeiderne har evaluert egen leder.

Skjema som er benyttet for arbeids- og ytelsesvurderingen er brukt som grunnlag for kompetanseutviklingsplaner og som grunnlagsmateriale i de lokale lønnsforhandlingene

Seniorpolitikk

Riksrevisjonen ønsker å ha en positiv og aktiv seniorpolitikk som et viktig bidrag til en god og utviklingsorientert personalpolitikk. Det er derfor iverksatt flere tiltak for å ivareta de mer erfarne medarbeidernes behov på best mulig måte, som f. eks. ørmerking av stipendmidler til videreutdanning og sabbats- og permisjonsordninger for seniorer. Målet er å ha trygge og velfungerende medarbeidere i utvikling så lenge de er i arbeid.

Bedriftshelsetjeneste

Statens forvaltningstjeneste har sagt opp avtalen om bedriftshelsetjeneste med Riksrevisjonen. Med virkning fra 1. januar 2001 har Riksrevisjonen derfor inngått ny avtale om bedriftshelsetjeneste hos OMNIA legesenter.

Rekruttering

Riksrevisjonen hadde 88 kunngjøringer i år 2000. 62 eksterne søkere ble tilsatt i 2000, og 21 byttet stilling internt. Det er tildels vanskelig å rekruttere kvalifiserte medarbeidere i dagens arbeidsmarked. Flere stillinger har derfor blitt stående ledige over lengre tid.

Det er i 2000 som et ledd i rekrutteringsarbeidet gjennomført markedsføring av Riksrevisjonen som arbeidsplass ved følgende utdanningsinstitusjoner:

- Universitetet i Bergen
- BI, Sandvika
- Norges Handelshøyskole, Bergen
- Høgskolen i Oslo
- Høgskolen i Agder
- Høgskolen i Bodø

Turnover

I 2000 var den totale turnoveren i Riksrevisjonen på 9,0 % (11,4 % i 1999). Det er hovedsakelig de nyutdannede, med Riksrevisjonen som første arbeidsplass, som slutter.

Sykefravær

Sykefraværet i Riksrevisjonen i 2000 var på 5,17 % (5,0 % i 1999).

6 Administrasjon og interne aktiviteter

Administrative driftsoppgaver og støttefunksjoner

Riksrevisjonen har en egen IT-seksjon som i tillegg til å drifte Riksrevisjonens IT-systemer, arbeider med utvikling innenfor sitt fagfelt og IT-støtte til revisjonsarbeidet. Riksrevisjonen har også valgt å ha egne ansatte til utøvelse av andre nødvendige støttefunksjoner i stedet for å kjøpe disse tjenestene eksternt. Dette gjelder f.eks. resepsjonsvakt, driftsteknikere og rengjøringspersonale. Lokaliseringene utenfor Oslo medfører også behov for administrative ressurser til å drifte disse enhetene. For øvrig brukes interne ressurser til å utvikle og gjennomføre en rekke kurs, og til Riksrevisjonens bibliotek.

Offentlighet og informasjonsstrategi

Stortinget vedtok den 14. juni 2000 en midlertidig instruks om offentlighet for Riksrevisjonen gjeldende fra 1. januar 2001. Det er i 2000 gjort et omfattende forberedelsesarbeid gjennom bl.a. utarbeidelse av interne retningslinjer for praktisering av offentlighetsprinsippet i Riksrevisjonen og gjennomføring av opplæring for alle tilsatte.

Det er også iverksatt arbeid med å etablere ny intern og ekstern informasjonsstrategi for Riksrevisjonen.

Internett

Riksrevisjonen har egen hjemmeside på Internett. Dokumenter som sendes Stortinget, administrative rapporter og annen viktig informasjon om Riksrevisjonens virksomhet legges ut på nettet. I forbindelse med at Riksrevisjonen fra 1. januar 2001 er omfattet av regler om offentlighet, publiseres offentlig journal nå på Riksrevisjonens nettsted.

(www.riksrevisjonen.no)

Faglig forum

«Faglig forum» er møter der aktuelle temaer presenteres for Riksrevisjonens tilsatte av interne eller eksterne krefter. I 2000 ble følgende temaer presentert:

- Misligheter, fremtidens trender og muligheter for kontroll
- Riksrevisjonens tilgang til data fra statsregnskapet
- Presentasjon av metodeutvalgets arbeid og resultat fra erfaringskonferanse vedrørende bruk av revisjonsmetodikk
- Oppbygging av ny enhet for internrevisjon i Rikstrygdeverket
- Livet og arbeidslivet – henger det i hop ?
- Revisjonskommunikasjon – reviderte etaters forventninger til Riksrevisjonen
- Antegnelse til statsregnskapet – Kystverkets regnskap for 1998
- Ny lov og forskrift om offentlige anskaffelser

Utredning om ny lov og instruks for Riksrevisjonen

En administrativ utredning om ny lov og instruks for Riksrevisjonen ble utgitt i Riksrevisjonens administrative rapportserie, nr. 1 2000, og sendt på høring i april 2000. Høringsuttalelsene ble innarbeidet i det endelige lov og instruksforslaget som ble vedtatt av Riksrevisorkollegiet 19. desember 2000. Forslaget ble oversendt Stortingets presidentskap i januar 2001. Den administrative utredningen inngår som del av saksframlegget.

Forslag til ny lov og instruks skal erstatte gjeldende lov om statens revisjonsvesen av 8. februar 1918 og instruks gitt av Stortinget om Riksrevisjonens virksomhet. Lov- og instruksforslaget representerer delvis en videreføring og delvis en videreutvikling av gjeldende lov- og instruksverk. Blant annet er de oppgavene som Riksrevisjonen ble pålagt ved Stortingets behandling av Dokument nr. 7 (1972–73) Om Stortingets kontroll med forvaltningen mv., jf. Innst. S. nr. 277 (1976–77) innarbeidet.

7 Riksrevisjonens budsjett og regnskap for 2000

(tall i 1000 kr)

Kap	Post	Regnskap 1999	Budsjett 2000	Regnskap 2000
0051	Riksrevisjonen			
	01 Lønn og godtgjørelser	145 515	161 419	155 609
	11 Varer og tjenester	76 200	86 702	82 453
	Sum utgifter	221 715	248 121	238 062
3051	Riksrevisjonen			
	02 Refusjon utland	278	0	223
	03 Kantine	8	0	0
	16 Refusjon fødselspenger	2 248	0	3 281
	18 Refusjon sykepenger		0	2 947
	Sum inntekter	2 534	0	6 451

Regnskapet er revidert av statsautorisert revisor Finn Berg Jacobsen, som Stortingets presidentskap har oppnevnt som revisor. Revisjonsberetning er sendt Stortinget.

Vedtatt i Riksrevisjonens møte 20. mars 2001.

Bjarne Mørk-Eidem

Arve Lønnum

Tore Haugen

Helga Haugen

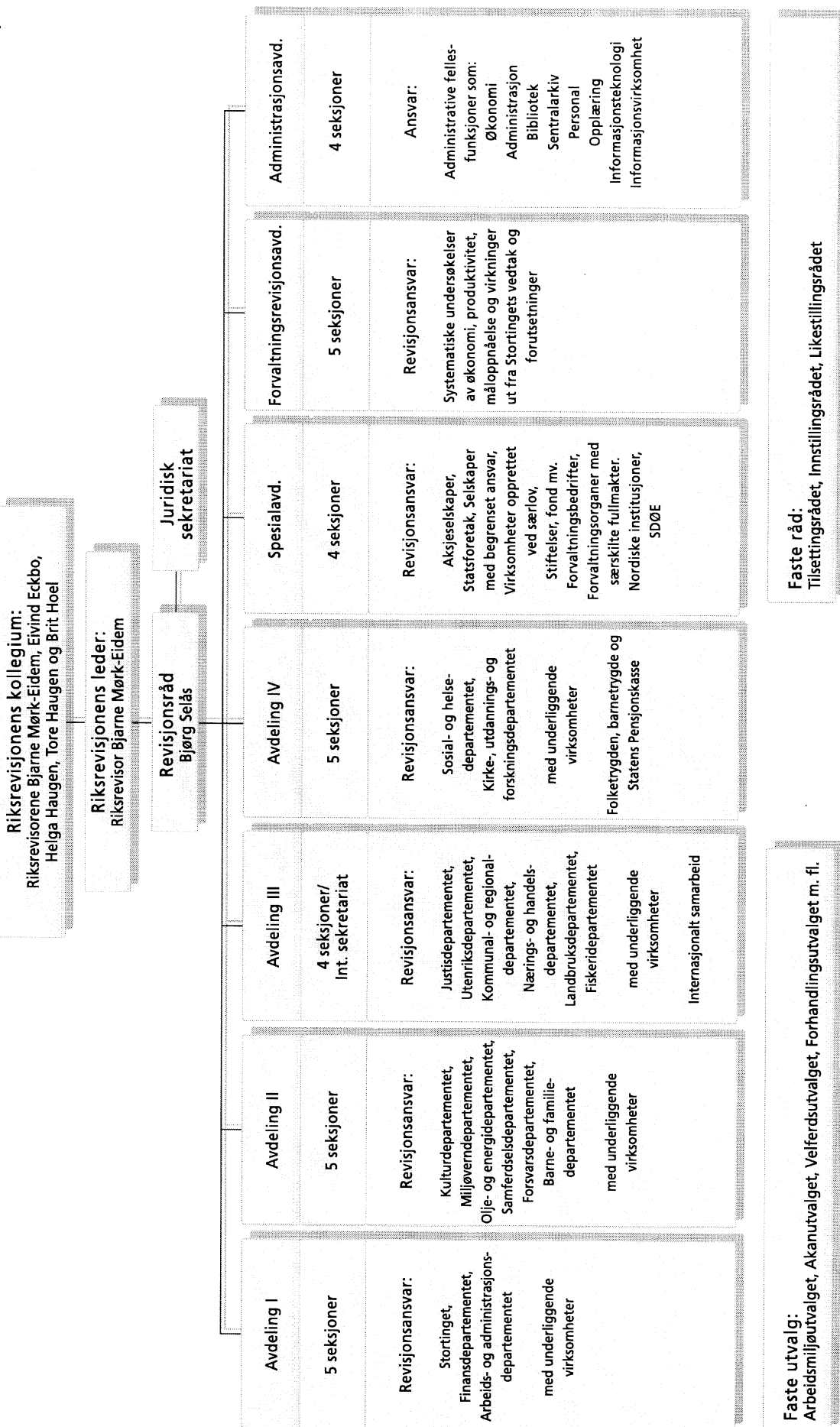
Nils Totland

Björg Selås

Vedlegg 1

Riksrevisjonen

Organisasjonskart per 31. desember 2000

Vedlegg 2**Revisorer lokalisert utenfor Oslo
og stillinger ved utgangen av 2000**

Vedlegg 3**INTOSAI Development Initiative – IDI**

INTOSAI Development Initiative er et opplæringsprogram rettet mot riksrevisjoner i utviklingsland. IDIs virksomhet har vært kanalisert gjennom INTOSAIs regionale sammenslutninger i Afrika, Arabia, Asia, Karibia, Latin-Amerika og Oseania. Sekretariatet for IDI har siden opprettelsen i 1986 vært i Canada, i tilknytning til den canadiske riksrevisjonen.

Stortinget samtykket den 29. oktober 1998 i at IDI etableres i Norge fra 1. januar 2001, jf Dokument nr 3:14 (1997–98) og Innst S nr. 8 (1998–99). En forutsetning var at fullfinansiering av sekretariatets drift skal skje over bistandsbudsjettet. Utenriksdepartementet foreslo i St.prp. nr. 1 (1998–99) bevilgning til IDI-sekretariatet fra og med 1999, og dette ble vedtatt av Stortinget.

I tråd med forutsetningene opprettet Riksrevisjonen i 1999 stiftelsen INTOSAI Development Initiative. Styret besto fra opprettelsen av fire medlemmer fra Riksrevisjonen. Riksrevisjonens leder er leder av styret for IDI. Styret ble fra 2000 utvidet med tre nye medlemmer som er riksrevisorer i Canada, Nederland og Storbritannia. INTOSAIs generalsekretær, den østerrikske riksrevisor, er observatør i styret.

IDI-sekretariatet er samlokalisert med Riksrevisjonen i Pilestredet 42. Sekretariatet har vært bygget ut i løpet av 1999 og 2000. I nært samarbeid med IDI i Canada har medarbeiderne gradvis deltatt i flere arbeidsoppgaver og blitt fortrolige med IDIs virksomhet. Det er knyttet forbindelser til alle INTOSAIs regioner.

IDI-styret har vedtatt en strategisk plan for IDIs faglige virksomhet i perioden 2001–2006. Planen bygger på at det er etablert en viss opplæringskapasitet og -kompetanse i INTOSAIs regioner, og IDI skal i nært samarbeid med riksrevisjonene i de respektive regioner bidra til å vedlikeholde og videreutvikle opplærings samarbeidet. Kostnadene ved programvirksomheten dekkes ikke av driftstilskuddet til sekretariatet, og må søkes dekket ved bidrag fra bistandsorganer, utviklingsbanker, internasjonale organisasjoner mv.

INTOSAIs region for Europa, EUROSAI, har i 2000 innledet et samarbeid med IDI i Norge. EUROSAI ønsker at IDI står for gjennomføringen av et program for styrking av opplæringskapasitet og utdanning av opplærings spesialister for riksrevisjoner i reformland i Sentral- og Øst-Europa. IDI har i de senere år gjennomført tilsvarende programmer i andre deler av verden. En plan for dette programmet innen EUROSAI ble utviklet i samarbeid med regionen og andre instanser, bl.a. EUs revisjonsrett, på et møte i Oslo i desember 2000. På dette første arrangementet i regi av IDI-sekretariatet i Norge deltok 24 representanter fra 18 riksrevisjoner og andre institusjoner.

I desember 2000 var forberedelsene til overtakelse av IDI-sekretariatet gjennomført og arbeidsoppgaver gradvis overtatt, slik at lite utover den formelle overtakelsen fra Canada gjensto ved utgangen av året.